

חברותא

שבֿת פְּרָשֶׁת בְּשֵׁלַח, י"ג שבֿת התשפ"ג

חומר למוד שבועי

להיות נחשונים

הנחשון שבחבורה

חברותא: כְּשֶׁבָּנֵי יִשְׂרָאֵל עָמְדוּ עַל שְׂפַת הַיָּם, הֵם הָיוּ נְבוֹכִים וְלֹא יָדְעוּ מָה לַעֲשׂוֹת. הָיוּ שֶׁהִתְפַּלְּלוּ, הָיוּ שֶׁרָצוּ לְהִלָּחֵם וְהָיוּ שֶׁרָצוּ לְחַזֵּר לְמִצְרַיִם אוֹ לְקַפֵּץ לַיָּם מִתּוֹךְ יַאֲוֵשׁ, אָבָל הָיָה יְהוּדִי אֶחָד שֶׁעָשָׂה מָה שֶׁצָּרִיךְ מִתּוֹךְ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ. הָיָה זֶה נַחֲשׁוֹן בֶּן עַמִּינַדָּב שֶׁקִּפֵּץ לַיָּם, לֹא מִתּוֹךְ יַאֲוֵשׁ אֲלָא מִתּוֹךְ יַדִּיעָה שֶׁזֶה רִצּוֹן הַשֵּׁם, לְהִתְקַדֵּם לְעֵבֶר הַר סִינַי.

עַל כֵּן מְסַפֶּרֶת הַגְּמָרָא: "אָמַר . . רַבִּי יְהוּדָה . . זֶה אוֹמֵר אֵין אָנִי יוֹרֵד תַּחֲלָה לַיָּם וְזֶה אוֹמֵר אֵין אָנִי יוֹרֵד תַּחֲלָה לַיָּם. קִפֵּץ נַחֲשׁוֹן בֶּן עַמִּינַדָּב וַיֵּרֵד לַיָּם תַּחֲלָה. . בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הָיָה מִשָּׁה מֵאָרִיךְ בְּתַפְלָה. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: יְדִידֵי טוֹבְעִים בַּיָּם וְאַתָּה מֵאָרִיךְ בְּתַפְלָה לְפָנָי?! אָמַר לְפָנָיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, וּמָה בְּיַדִּי לַעֲשׂוֹת? אָמַר לוֹ: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ וְאַתָּה הָרַם אֶת מִטְּךָ וּנְטָה אֶת יָדְךָ וְגו'".

האם זה מתר?

שְׁלִיחַ/ה: הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל נַחֲשׁוֹן מְגַדֵּר כ'מְסִירוֹת נֶפֶשׁ', אֲךָ הַשְּׂאֵלָה הָאֵם הָיָה מִתֵּר לוֹ בְּכֻלָּל לְמַסֵּר אֶת הַנֶּפֶשׁ... הָרִי לְפִי דַעוֹת מְסִימוֹת, לְפָנָי מִתֵּן

myshliach.net

תודתינו נתונה למערכת 'נשמתא דאורייתא'
על עזרתם והסכמתם בהדפסת החומרים

תורה בני ישראל היו בגדר של 'בני נח' שמצד אחד אסור להם לגרם לעצמם או לאחרים לשפיכת דם, ומצד שני אין להם כל צווי למסור את הנפש עבור מצוות מסימות (כמו אותן המצוות של בני ישראל שעליהן נאמר "יהרג ואל יעבר"). אם כך, גם לנחשון היה אסור להביא את עצמו לידי מצב של סכנת חיים, למרות שזה מגיע מתוך רצון טוב של 'מסירות נפש'.

לדרש מאחרים מסירות נפש

חברותא: שאלה דומה שואל הרבי לגבי הנהגתו של הרבי הרני"צ ברוסיה. לא רק שהוא מסר את נפשו עבור הפצת היהדות, דבר שהוביל באמת לענש מות רחמנא ליצלו, שרק בנס הוא נצל ממנו, אלא הוא דרש גם מהחסידים להפיץ יהדות במסירת נפש, וכך רבים מהם אכן עשו והיו שנתפסו בידי הקומוניסטים ומסרו את נפשם בפעל.

מילא, עבור עצמו הוא יכול היה להחליט שהוא מוסר את נפשו על קדוש השם עבור הפצת היהדות, אבל אין צווי לתבע מאחרים שימסרו את הנפש על דבר כזה. אז מדוע הוא עשה זאת?

מה המטרה?

שליח/ה: נבין זאת על פי באור הרבי הרני"צ, בהבדל בין עבודתו של רבי עקיבא לעבודת אברהם אבינו:

"רבי עקיבא שאף וחפש את הענין של מסירת נפש, כאמרו "מתי יבוא לידי ואקימנה". מה שאין כן אצל אברהם אבינו לא היה ענין המסירת נפש עבודה בפני עצמה.

ענינו היה – "ויקרא שם בשם הוי' א-ל עולם", "אל תקרי ויקרא אלא ויקריא", הינו, שעשה שהזולת יכריז, שכלם יכריזו – לא "א-ל העולם", שאלקות ועולם קשורים זה בזה אבל הם בכל זאת שני דברים, אלא "א-ל עולם", שזהו דבר אחד – "אין עוד מלבדו".

זו היתה עבודתו של אברהם אבינו. הוא לא חפש מסירת נפש, אלא, אם היתה נדרשת מסירת נפש בשביל עבודתו, היה מוכן לכך. כאשר השליכוהו לכבשן האש – לא היה זה שום מניעה, ולו רק למלאות עבודתו ד"ויקרא שם בשם הוי' א-ל עולם".

לעשות מה שצריך, בכל מחיר

חברותא: כך גם לגבי נחשון בן עמינדב. הוא לא נכנס לשאלה האם מתר לו למסר את הנפש או לא, כי מסירות הנפש לא היתה עבורו מטרה. המטרה שלו היתה להגיע למתן תורה בהר סיני, על פי צווי השם. אם על הדרך נדרש למסר את הנפש ולקפץ לים, הוא היה מוכן לעשות זאת, בדיוק כמו אברהם אבינו.

וכך גם היתה עבודתו של הרבי הרי"צ, אותה בצע בעצמו וגם דרש מהחסידים. הוא לא חפש מסירות נפש. אך כל ענינו היה להפיץ תורה ומצוות ואת תורת החסידות, גם אם כדי להגיע לכך דרושה מסירות נפש.

הלקח:

שליח/ה: זוהי ההוראה שבעל ההלולא מסר לנו, לכל אלו שצריכים להתכונן לגאולה העתידה:

העבודה שלנו היא לקים: "אני נבראתי לשמש את קוני". העבודה שלנו היא – "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". זהו הענין שלנו, ומלבדו לא נוגע לנו שום דבר.

ענינו הוא – לילך לקבלת התורה, שהרי ה' הוא "נותן התורה", לשון הוה. וזאת נעשה ללא חשבונות. אם יש באמצע ים – נלך בים. אם יש באמצע הר – נבקע את ההר.

צריך כל יהודי להחשיב את עצמו בתור נחשון. ואז יקים מה שכתוב בתקוני זהר שכאשר ימצא יהודי אחד כדבעי. יביא הוא את משיח, ויקבל את פנימיות התורה שיגלה משיח.

ועל ידי זה נבוא ל"אז ישיר", "מכאן רמז לתחית המתים מן התורה" – שיקים היעוד "הקיצו ורננו שכני עפר" והוא בתוכם, והרבי בעל ההלולא יוליכנו לקראת משיח בחסד וברחמים.

(מעובד ע"פ שיחת יו"ד שבט תשט"ז)

שאלות הבנה:

מה היה בעיני לכהוראה במעשה של נחשון?

מה 'חפש' אברהם אבינו?

כיצד זה מסביר את מעשה נחשון ואת תביעתו של הרבי הרי"צ מהחסידים?

מה אנו לומדים מכך?

לקרע את הים

שליח/ה: אחר יציאת מצרים התרחש פלא גדול, קריעת ים סוף. אבל אם נתבונן, נראה שזה לא היה סתם נס. הים, שעד לפני רגע היה מכשול ומחסום בפני בני ישראל, הפך לחומה שהגנה עליהם מימינם ומשמאלם. לא רק שהוא לא הפריע להם, הוא עזר להם.

בזכות מי זכו ישראל לנס קריעת ים סוף?

חברותא: חכמינו זכרונם לברכה (חז"ל) מספרים לנו שילדי ישראל שהיו באותו זמן, הצביעו ואמרו "זה א-לי ואננהו". הם אלו שהפירו תחלה – לפני כל עם ישראל – בבורא העולם והודו לו על הנס הגדול.

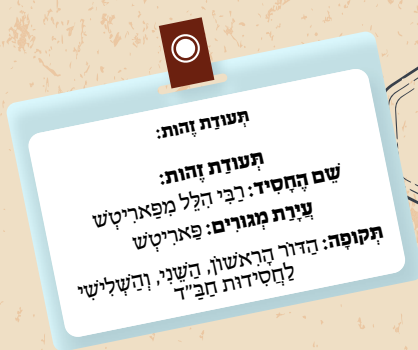
כאן אנחנו רואים את כוח האמונה של ילדי ישראל. אלה שגדלו במצרים, בזמנים הכי קשים לעם ישראל, אך התחנכו לראות ולהפיר את השם. הרבי מסביר כי בזכות האמונה של אותם ילדים, נבקע הים, הפיט הפכו לחומה, ואפלו הצפורים אמרו שירה – העולם בלו הפיר בהשם. לכן גם נקראת שבת זו 'שבת שירה'.

שליח/ה:

כך גם כיום, בדור שלנו, באשר אנחנו מאמינים ובוטחים בהשם, אנחנו יכולים להתגבר כל הקשיים, לעבד את השם כראוי לילד יהודי וחסידי ולהביא את הגאולה השלמה.

הלקח:

באשר ילד יהודי יודע ששום דבר בעולם לא יכול להפריע לו לקיים את רצון השם, לא רק שאין לו הפרכות בדרך, אלא המכשולים והנסיונות הופכים לעזר ולמגן ומסייעים לו לעבד את השם.

בְּדַרְנֵי הַחֲסִידִים

שַׁבַּת שֶׁל מְסִירוֹת נֶפֶשׁ

ספור אישי שְׁסֹפֵר הַרְבֵּי הַרְבֵּי צ' לְרַבֵּי בַעַת יְהוּדוֹת, כְּפִי שְׁסֹפְרוּ הַרְבֵּי בְּהַתְנַעְדוֹת:

"ספור זה קשור עם עבודתו של בעל ההלוא בעסקנות צבורית, עוד בימי ממשלת רוסיקה הצארית.

בעת ההיא היה במשך כמה שנים ראש הממשלה צורך היהודים ושמו סטליפין, שהצטיין בשונאתו ליהודים ובגזרותיו הקשות שהטיל עליהם. הכל ידעו שענינו להיות מצר ומעיק בכל הזדמנות שבאה לידי.

אמנם, מי שסטליפין למד ממנו אפן ההנהגה בעניני המלוכה, העריצו, התחשב בדעתו והשפע ממנו – היה השר (גנרל) פובלדונוסצב, אשר, אף על פי שגם הוא היה רחוק מלהיות אוהב היהודים... מכל מקום, להיותו אדוק באמונתם, החשיב את בעלי דת, ולהבדיל גם רבנים, והיה ידוע אצל העסקנים, שכאשר פלו כל הדרכים ולא יכולים לפעל אצל סטליפין לטוב הגזרה, יש לנסות ולהפעיל השפעה באמצעות פובלדונוסצב שסטליפין התחשב בדעתו.

בעת ההיא תכנן סטליפין לגזר גזרה חדשה, ונדע הדבר לכבוד קדשת אדמו"ר (מהורש"ב) נשמתו עדן, אביו של כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר, על ידי היהודים "שלו" בעיר הביירה פטרבורג, והתחילו לחפש עצות כיצד לקדם את פני הרעה.

כאשר העסקנים בפטרבורג הודיעו שכבר נסו את כל הדרכים הידועים להם והעומדים לרשותם להשפיע על סטליפין והסביבה שלו, ופעלתם היתה ללא תועלת, כיון שעומד בעקשנות שמכרח הוא להטיל את הגזרות – אזי, כפי שארע כמה פעמים שלא היתה עצה אחרת, צנה כבוד קדשת אדמו"ר (מהורש"ב) נשמתו עדן לכבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר שיתעסק בדבר.

אחרי השתדלות, הסכים השר פובלדונוסצב לקבל לראיון את כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר, בגלל היחס המיוחד שרחש כלפי איש דת, רב ("ראבין"), ובפרט מנהיג בדת – שפון, אף שמפני כמה טעמים היה כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר רשום בתור "סוחר", הרי בבואו לפטרבורג בעת ההיא הגיע בתור "ראבין".

אבל, הזמן היחידי שהסכים השר פובלדונוסצב לקבוע לראיון היה ביום ששי בלילה, ליל שבת, לאחרי סעודת הערב. – לאחרי שבקשי הצליחו לפעל את קביעת הראיון, לא היתה בררה אחרת אלא להפגש עמו בזמן שנקבע על ידו.

בעת ההיא דר השר פובלדונוסצב מחוץ לעיר – בפרור פטרבורג רחוק מהעיר כמה פרסאות, ובכל הסביבה פלה לא דרו יהודים כלל.

עיר הבירה פֶּטְרִבוּרְג וסביבותיה היו בימים ההם מחוץ לתחום מושב היהודים. כניסת השבת בפֶּטְרִבוּרְג בימות החֶרֶף היא בִּשְׁעָה הַרְבִּיעִית, ואולי אפלו לפני כן, ולכן, הֶצְרַח כְּבוֹד קִדְשַׁת מוֹרֵי וְחַמֵי אֲדָמוֹ"ר לְמַצֵּא מְקוֹם שָׁבוּ יוֹכֵל לְשֵׁהוֹת בְּמִשְׁךְ הַשְּׁעוֹת עַד לְמוֹעֵד הַרְאִיוֹן (שְׁהָרֵי בְּרַחוּבוֹת הָעִיר לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְטִיל מִשְׁךְ זְמַן מִצַּד גְּדֵל הַקָּר וּמִצַּד הַסְּפֵנָה), וְכֵן לְאַחֲרֵי הַרְאִיוֹן, בְּמִשְׁךְ כָּל יוֹם הַשְּׁבֵת קִדְשׁ, עַד אַחֲרֵי הַבְּדֵלָה (שָׁאֵז יוֹכֵל לְחַזֵּר לְמְקוֹמוֹ בְּמַרְכָּבָה אוּ בְּכַרְכָּרָה).

כִּיּוֹן שְׁלֹא הָיָה בֵּית יְהוּדִי בְּכָל הַסְּבִיבָה, וְגַם בֵּית מְלוֹן לֹא הָיָה שָׁם. הָרֵי הַמְּקוֹם הַיְחִידִי שָׁבוּ הֵתְאֶפְשֵׁר לְמַצֵּא מַחְסֵה הָיָה "בֵּית-מֵרְזַח", אֵף עַל פִּי שְׂיִצְטָרֵךְ לְשֵׁהוֹת בֵּין שְׁכוּרִים רוֹסִיִּים וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ מִשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם (שְׂיִנְיָחוּ לְפָנָיו מִשְׁקָה רוֹסִי, וַיַּעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ שׁוֹתָה) מִשְׁךְ מַעַת-לַעַת שְׁלֹם, וּבְפָרֵט בְּיוֹם הַשְּׁבֵת-קִדְשׁ! נוֹסֵף עַל גְּדֵל הַסְּפֵנָה לְהַמְצֵא בֵּין עַרְלִים שְׁכוּרִים שְׁהָיוּ מְבַהֲקִים בְּשִׁנְאָתָם לַיהוּדִי.

וְכֵן יֵשֵׁב כְּבוֹד קִדְשַׁת מוֹרֵי וְחַמֵי אֲדָמוֹ"ר בְּבֵית-הַמֵּרְזַח מִשְׁךְ כְּמָה שְׁעוֹת עַד שֶׁהִגִּיעָה הַשְּׁעָה הַקְּבוּעָה שֶׁל זְמַן הַרְאִיוֹן, וְאַחַר שֶׁהִצְלִיחַ וּפָעַל מָה שְׁפָעַל, חִזַּר לְבֵית הַמֵּרְזַח וּבִלָּה שָׁם כָּל הַשְּׁבֵת קִדְשׁ.

זוּהִי הַהוֹרָאָה לְכָל הַהוֹלְכִים בְּעִקְבוֹתָיו וְנִשְׁמָעִים בְּקוֹלוֹ –

שְׂפִאֲשֵׁר מַגִּיעָה יְדִיעָה עַל דְּבַר צַעֲרוֹ שֶׁל יְהוּדִי, צַעַר גְּשָׁמִי וְעַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה צַעַר רוּחָנִי, שְׂשִׁקוּעַ הוּא בְּהִבְלֵי הָעוֹלָם וְרַחוּק מֵהוֹנֵן וְתוֹרָתוֹ, הִנֵּה מִצַּד אֲמִתִּית עֲנִין אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ צַעֲרוֹ שֶׁל הַזּוֹלָת לַגַּעַת עַד לַעֲצֵם הַנְּפִשׁ, וְאַזְ הָרֵי מוֹכֵן אֲשֵׁר יַעֲשֶׂה כָּל הַתְּלוּי בּוֹ, לֵאלֹא חֲשׁוֹנוֹת, וְאַפְלוֹ רַק עַל הַסְּפֵק אוֹלֵי יוֹכֵל לַעֲזֹר לוֹ.

וְכִפִּי שְׂמַצִּינוּ אֶצֶל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שְׂשִׁמִיעַת צַעֲקַת וְנִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הוֹצִיאָה אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ וְהִבִּיאָה אוֹתוֹ לְ"עֲרֹת הָאֲרֶז", לְהַקְדִּישׁ זְמַנּוֹ לְהִתְעַסֵּק עִם פְּרַעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְחִרְטָמִּיו, וְעַם הַמַּכּוֹת שֶׁל אֲרֶז מִצְרַיִם, כְּדִי לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרוֹת וְלַהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת.

וְעַל דֶּרֶךְ זֶה בְּנוֹגֵעַ לְאַתְפְּשׁוּתָא דְּמֹשֶׁה שְׂבָכָל דְּרָא, עַד לְמֹשֶׁה שְׂבִדוּרְנוּ, הַרְבֵּי נִשְׂיָא הַדּוֹר, וְכֵן בְּנוֹגֵעַ לְבַחֲיַת מֹשֶׁה שְׂבָכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל – דְּכִיּוֹן שְׂמֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא רוּעֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, נוֹטֵעַ הוּא בְּהֵם מַעֲנִינֵיו וּמֵאִפֵּן עֲבוּדְתוֹ – שְׂפִאֲשֵׁר מַגִּיעָה צַעֲקָה שֶׁל יְהוּדִי שְׂזָקוֹק לַעֲזֹר, עֲזֹר רוּחָנִי אוּ עֲזֹר גְּשָׁמִי, הָרֵי זֶה סִימָן שְׂזוּהִי הָעֲבוּדָה הַנִּדְרָשָׁת מִמֵּנו עֵתָה, לְבַטֵּל גְּזֵרָה, וְלַהוֹצִיא יְהוּדִי מִגְּלוּת וְצָרָה שְׂנִמְצָא בָּהּ בְּאוֹתוֹ זְמַן וּבְאוֹתוֹ מְקוֹם.

וְגַם כְּאֲשֵׁר לְצַרְךָ זֶה עָלִיו לְוֹתֵר עַל עֲרִיכַת הַשְּׁבֵת כְּרָצוֹנוֹ וְתַמּוּרַת זֶה עָלִיו לְשֵׁהוֹת בְּ"עֲרֹת הָאֲרֶז", בְּבֵית-מֵרְזַח עִם שְׁכוּרִים, וְלַהֲרָאוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא מִשְׁתַּתֵּף בְּעִנְיָנֵיהֶם – הָרֵי זֶה עַל דֶּרֶךְ הָאֲמוֹר לְעִיל בְּפִרוּשׁ הַכְּתוּב "וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרַעָה אֶת הָעָם", "אִין וַיְהִי אֶלֶּא לְשׁוֹן צַעַר", שְׁעַל יְדֵי הַצַּעַר שְׁלוֹ מִקְרִיב לְבֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׂבִשְׂמִים, לְפָעַל עַל יְלָד קָטָן וְעַד לְזָקֵן. לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּפִנְיָמוּת וּבְעֲצָמוּת."

(משיחת יו"ד שבט תש"כ)

יו"ל במסגרת תוכנית החברותות
לילדי השלוחים שע"י

